

Mustaruudin PM kilpailut

Mustaruudin lieskat ja kipinät, paksu harmaa savu ja kumeat jysähdykset täyttivät ilman kun 64 ilmottautunutta kilpailijaa laukoivat suorituksiaan yli kahdessakymmenessä asetyypeittäin määriteltävässä lajissa Orivedellä Mustaruutilajien PM-kilpailuissa 22.-24.7.2016.

Mustaruutiammunta on vähintäänkin näyttävää katsottavaa. Eri aikakausia edustavat pistoolit, revolverit, kiväärit, haulikot ja musketit kauniine kaiverruksineen ja upotuksineen miellyttävät ampumaharrastajan silmää, samaan aikaan kun savu ja pauke riemastuttavat ampujan mieltä. Kalustoa katsellessa tuntuu epäuskottavalta, kuinka hyviin tuloksiin nuo historialliset laitteet taitavien ampujien käsissä pystyvät, on sitten kyse kopioista tai alkuperäisistä vanhoista aseista, joita lajissa myös käytetään.

Ampumasuoritusten välissä ampujat jutustelevat tuttavallisesti, tutkivat toistensa aseita ja keskustelevat ampumatarvikkeista. Lajiin kuuluu tietty kiinnostus aseistoriasta, ja moni valitseeikin välineensä ensisijaisesti tyylin, ei kilpailuedun mukaan – jos sellaista aseiden välillä olisikaan. Rennosta ja iloisesta ilmapiiristä huolimatta huipputuloksista käydään kovaa kilpailua – ja lopputuloksen ratkaisee ampuja, ei ase.

Tänä vuonna kisojen menestyksekkäin maa oli järjestäjämaa Suomi, joka sai 13 tarjolla olleista 22 yksilökullasta ja 6 yhdestätoista joukkuekullasta. Hämeen alueen ampujat olivat mitallijahdissa hyvin edustettuina – pohjoismaiden mestaruuteen ylsivät lajissa Kuchenreuter (nallilukkopistooli) kilpailun johtaja Veli-Pekka Karvinen Orivedeltä tuloksella 97 ja lajissa Mariette (nallilukkorevolveri) Jari Nissi Nokialta tuloksella 94.

Hämeen Alue on mustaruudin koti

Hämeen alueen ampumaseurat ovatkin perinteisesti olleet erittäin aktiivisia mustaruutilajien ampujia. Mustaruutiammunta kilpaurheiluna on alkujään lähtenyt Suomessa liikkeelle Orivedeltä, Oriveden Ampujien liittyttyä lajin kansainväliseen kattojärjestöön (<http://mlaic.org/>) Suomen edustajana vuonna 1977. Ensimmäiset mustaruutikilpailut pidettiin suomennetuilla säännöillä seuraavana vuonna, ja ensimmäiset SM-kilpailut pidettiin Orivedellä 1979.

Tänä vuonna Orivedellä on järjestetty paitsi nyt ammutut PM-kilpailut, myös heinäkuun alussa SM-kilpailut ja huhtikuun lopussa ampumakauden alun perinteinen Talvimusketti-kilpailu. Syyskuun neljäs päivä on vielä tarkoitus ampua Aluemestaruuskilpailut, jotka toimivat samalla Oriveden Ampujien seuran mestaruuskilpailuna. Mustaruutiammunnan vahvuus Orivedellä näkyy myös osallistujamäärissä – Esimerkiksi SM-kisoihin Orivedeltä osallistui 11 ampujaa.

Oriveden lisäksi aktiivisia mustaruutiampujia löytyy hämeen alueella Lempäälästä, Ikaalisista ja Nokialta - ja yksittäisiä ampujia muistakin seuroista. Vaikka lajissa keski-ikä koetaan korkeaksi, uusia ampujia on viimevuosina tullut lajin piiriin hyvin, ja lisää otetaan mielellään mukaan. Esimerkiksi Nokialla on viimevuosina järjestetty säännöllisiä harjoituksia kevätkaudella, valmistautuen kesän kisakautteen ja opastaen uusia ampujia mukaan lajiin. Kisoja on kesäaikaan eri puolilla Suomea kuukausittain, vaikka harvinaisimpia lajeja ei kilpailla aivan kaikissa kisoissa. Vaikka mustaruutiaseiden käyttö ja

huolto vaatii hieman enemmän vaivaa kuin modernit aseet, laji sopii hyvin myös aloittelijoille, koska säännöt ovat helpot, ja ammunnan tahti on rauhallinen. Useimmissa lajeissa ammutaan 13 laukausta puolesta tunnissa omaan tahtiin, ja tuloksissa vain kymmenen parasta osumaa lasketaan mukaan.

Lisätietoa lajista: <http://www.ampumaurheiluliitto.fi/lajit/mustaruuti/>

Oriveden Ampujien Mustaruutiammunnan puuhamiehiä, vasemmalta oikealle: Tapio Hautakangas, Juha Niemi ja Veli-Pekka Karvinen. Kuvasta puuttuu Seppo Kilpinen.

Aloittelijalle helppo ase voi olla esimerkiksi nallilukkorevolveri, kuten tämä Jari Nissin tämän vuoden SM- ja PM mestaruuden tuonut Ubertin valmistama kopio klassisesta Colt Army Model 1860 revolverista kaliiperissa .44. Nallilukkorevolveri- ja nallilukkopistoolilajit kuuluvatkin tyypillisesti osallistujarikkaimpiin lajeihin mustaruutikisoissa. Aselain kannalta kaikki mustaruutiaseet ovat mustaruutiaseita, ei esim. pistooleita tai kivääreitä, mikä voi helpottaa aloittelijan luvan saantia.

Savu ja tuli ovat oleellinen osa lajia. Tässä laukeaa nallilukkopistooli.

Ehkä vaikeinta ja ainakin vanhinta asetyyppeä edustavat lunttulukkoaseet, tässä lunttulukkopistooli. Sankkiruudin sytyttäjänä on hanaan kiinnitetty kytevä lunttunaru.

Haulikkolajeja mustaruudissa on kaksi: piilukko ja nallilukko. Hidas sytytys ja hitaasti lentävät haulit tekevät lajista haastavan.

Suomen palkintosaalis 13 kultaa, 10 hopeaa ja 15 pronssia yksilösuorituksista kertoo ampujien korkeasta tasosta. Hämeen seurojen lisäksi aktiivisimmat mustaruutiampujat löytyvät Sipoosta, Turusta, Salosta ja Varkaudesta.